

tað borðið, at vinnuðhvørvið hjá fiskivinnuni batnar.

Hetta merkir eisini yvir stytri tíðarbil, at broytingar kunnu raka einstakar vinnufyrirtekur, men hetta slepst ikki undan í tí turplu tillaging, sum er alneyðug.

Við at lógarfesta dagsstudning til fiskimenn er tó munandi trygd veitt fiskimonnum í hesum broytingartíðarskeiði. So hvørt sum ovurveiðiorðkan hvørvur, og veiðúrslitini hjá einstøku skipunum batna, fáa hesar trygdir tó minni týðning. Lógarverkið er sum nevnt ein byrjan, og summir partar eru ikki ætlaðir at standa leingi.

Bert orðaskiftið, aðrenn lóginar eru komnar í gildi, hevur tó longu havt ávirkan rætta vegin. Vit hava longu sæð dømi um, at flakavirkini eru farin at laga seg eftir einum friari prisi, sum oftast er omanfyri teir prisir, sum vóru eftir gomlu skipanini. Eitt týðningarmikið orðaskifti er eisini byrjað um broytingar í marknaðarføring og sølu av fiski.

Fyri mongum tykjust trupulleikarnir størri enn glottarnir, og einki er at dylja yvir at í hesum broytingartíðum stendur ógvuliga nógv á hjá nógvum feløgum, sum reida út skip ella reka fiskavirki. Tað er at vóna, at nú vinnuliga umhvørvið er lagt fast fyri fiskivinnuna í eina tíð, verður møgulegt at fáa viðurskiptini hjá fiskivinnuni mótvegis figgjarstovnum lagt í fastari karmar, og við eini ávisari sanering av skuld at fáa meira fast undir fót.

Tað kann vera lógið at samanbera tað dapurskygni, sum mong hava til fiskivinnuna, við tað ovurhonds bjartskygni, sum lítar øll altjóðatiðarrit um fiskivinnu. Í hesum bløðum verður bara vist á, hvussu góð vora fiskurin er. Heilsugóð, møguleikar fyri hávirðis lidnum vørum o.s.fr. Meira tykist at verða etið av fiski um allan heim, enn vinnan megnar at framleiða. Samanumtikið er altjóðapressan samd um, at fiskur til matna er ein tryggur vinnari millum føðivøru, serliga tá trygd kann veitast fyri, at fiskurin er úr reinum umhvøvi. Hesum viðvíkjandi hava vit frá BIOFAR-kanningunum fingið vátan um, at leiðirnar undir Føroyum eru fyrsta floks.

Vaktar- og Bjargingartænastan hevur enn ikki yvirtikið fullu ábyrgdina av fiskivinnufirirlitinum og bjarging undir Føroyum. Samráðingarnar við danskar myndugleikar drógu út; men nú verður farið undir at fáa tann samstarvssáttmála millum V & B og Færøernes Kommando til vega, sum løgtingið kravdið, aðrenn løgtingslógin frá 1989 verður sett í verk í fullum líki.

Agangurin móti føroyska grindarakstrinum hevur verið nakað hin sami í ár sum í fjør. Landsstýrið hevur sum fyrr roynt eftir førimumi at vist aftur misskiljingum um føroyska grindadrápið.

Landsstýrið hevur verið umboðað á fundum og stevnum um hetta evnið. Í apríl 1990 gjørdi landsstýrið samstarvssáttmála við Grønland, Ísland og Noreg um samstarv innan umsiting og gagnnýtan av súgdjörumum í havinum. Væntandi verður skunda undir hetta samstarvið í komandi tíð.

Við drúgvum arbeiði eydnaðist tað at samansjóða sjónarmiðini hjá Danmark, Føroyum og Grønlandi undan 42. ársfundinum hjá Altjóða Hvalaveiðinevndini IWC, á ein hátt, sum landsstýrið kundi góðtaka. Hóast hetta varð ársfundurin hjá IWC eitt stórt vónbrót. Grindahvalurin var ikki nógv havdur á lofti, men fundurin visti greitt, at ein stórir meiriluti í IWC av øllum alvi, sama hvørji amboðini vóru, fór at seta seg imóti, at bannið móti gagnnýtan av

stórhvali verður avtikið. Somuleiðis hava teir sett sær fyrri at fáa sama rætt at taka avgerðir um smáhval, t.d. grindahval.

Landsstýrið hevur tí saman við grønlenska landsstýrinum sett sær fyrri at kanna, hvussu sleppast kann burtur úr IWC, tí hesin felagsskapur hevur fullkomiliga broytt innihald og er vórðin ein friðingarfelagsskapur í staðin fyri ein felagsskapur, sum umsitur hvalaveiði.

Veidimøguleikar

Sum kunnugt vóru fiskivinnusamráðingarnar fyrri árið 1989 sera truplar. Tær gjørdust ikki lættari í 1990, serliga tá hugsað verður um rættindi í sovjetskum og norskum sjógvum og á NAFO-økinum. Á øðrum leiðum var stóðan lítið og einki broytt í 1990 sammett við 1989.

Vert er at nevna, at Føroyar finga somu botnfiskavotu frá íslendingum, hóast íslendingar minkaðu um kvoturnar fyrri sini egnu skip.

makrelkvotuna og økja uppsakvotuna sunnan fyrri 62 breiddarstig.

Viðvíkjandi fiskiskapinum í NAFO-økinum á Flemish Cap hevði landsstýrið sett sær fyrri at fáa bannið móti beinleiðis toskaveiðu á Flemish Cap burtur í 1990. Ikki var møgulegt at fáa meiriluta fyrri hesum á 11. ársfundi hjá NAFO í september 1989. Í staðin nýtti landsstýrið ein møguleika í NAFO reglugerðunum fyrri royndarfiskiskap til at fáa ein linubát í fiskivinnu.

Landsstýrið hevur somuleiðis sett sínar egnu kanningar í verk um støðuna hjá stovninum á Flemish Cap og hevur eisini við Tjaldrinum kannað, hvussu veiðibannið verður hildið á Flemish Cap. Hetta arbeiðið saman við upplýsingum frá royndarfiskiskapinum, hevur sannfært landsstýrið um, at tær upplýsingar, sum lagdar hava verið fyrri NAFO í 1988 og 1989 um, at bannið fyrri toskaveiði hevur havt týðning fyrri toskastovnin, ikki eru beinar.

Landsstýrið hevur ikki tikið stóðu til, hvat ið er at gera á 12. ársfundi í NAFO, men øll kanningarúrslit okkara á Flemish Cap eru send NAFO.

Landsstýrið hevur havt umfatandi samband við canadiskar myndugleikar, men eingir møguleikar vóru fyrri at varðveita tey rættindi í 1990, sum fleiri føroysk rækjuskip hava havt í canadiskum sjógvum og nokur ár. Hetta hevur økt um kravið eftir kvotum í Eysturgørnlandi. Kvotan í Eysturgørnlandi øktist í 1990, tí tons vórðu flutt úr Vestur-til Eysturgørnlands.

Annars hevur landsstýrið havt trupulleikarnar hjá teimum pørtunum av fiskiflotanum, sum hava tíðarbundnar trupulleikar á fjarleiðum, til viðgerðar. Eisini er stuðul veittur til at finna møguleikar fyri føroysk fiskifør á fjarleiðum, eitt nú við New Zealandi.

Sjóvinnan

Við gildi frá ávikavist 1. juni og 1. juli 1989 setti landsstýrið løgtingslógirnar um sjóvinnu og um at manna skip í gildi. Samstundis er fyrivarni viðvíkjandi Føroyum hjá IMO um STCW-sáttmálan um útbúgving, um sjóvinnu og um vaktarhald á skipum sett úr gildi.

Í kjalarvørrinum av nevndu lógum eru fleiri kunngerðir lýstar at galda um siglingarkrøv, tá ið sjóvinnubrov verða utgivin, um sjóvinnubrov og serlig útbúgvingarkrøv eftir STCW-sáttmálan.